

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ایبات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۱- همین نداشتن کلاه پهلوی ، سر خیلی ها رو بر باد داده. ۲- تمام نیروی خود را در چشمانم متمرکز کرده بودم. ۳- در درون دیدگان یاران حسین (ع) صفا و دوستی ، موج می زد. ۴- به نظر می رسید تمام سنگ ها حالت استماع دارند. ۵- ز نیروی اسپان و زخم سران شکسته شد آن تیغ های گران ۶- دست هوا به رشته‌ی جان بر ، گره زده ست ۷- یار بی پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی الابصار ۸- هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم ۹- تا این عارضه افتاده بود، بونصر نُکت نامه های رسیده را ، به خط خویش ، بیرون می آورد. ۱۰- خداوند فرمود: صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست‌کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببینید. ۱۱- عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف. ۱۲- زاغ اندیشید که بر اثر ایشان بروم و معلوم گردانم که فرجام کار ایشان چه باشد که من از مثل این واقعه ایمن نتوانم بود.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
۲	ب) لغت (۳ نمره) معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید. ۱- صفوت آدمیان و تتمه‌ی دور زمان . ۲- شب طره‌ی برجم سیاهت. ۳- پس ، به کران آب فرود آمدند و شرع ها زده بودند. ۴- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار. ۵- اگر چه تلخ باشد فرقت یار ۶- در چهار سالگی پشت قاش زین نشستیم. ۷- زین نمط بیهوده می گفت آن شبان . ۸- طی دو سه لمحّه همه چیز خاکستر شد.	۲
۳	پ) خودآزمایی (۳ نمره) ۱- بیت « گفتم این شرط آدمیت نیست ارتباط معنایی دارد ؟ الف) اگر کسی وصف او زمن پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز ؟ ب) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری ۲- مصراع « همه دل بر از باد و لب پر ز پند » بیانگر چه حالت‌هایی است ؟ ۳- منظور از عبارت « زعارتی در طبع وی مؤکد شده بود. » چیست ؟ ۴- در بیت زیر منظور شاعر از « وادی ایمن » چیست ؟ « گاه سفر شد باره بر دامن برائیم / تا بوسه گاه وادی ایمن برائیم » ۵- با توجه به رباعی زیر ، دل محصول چه چیزی است ؟ از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

سؤالات		ردیف
۶- در بیت « بر دل موسی سخن ها ریختند / دیدن و گفتن به هم آمیختند » منظور از مصرع نخست چیست؟		۰/۵
۷- مفهوم کلی بیت زیر چیست؟		۰/۵
آن گورهای نکنده، با التهایی مکنده خود چشم های زمین است مانده به راه من و تو		۰/۵
ت) دانش های ادبی (۳ نمره)		۴
۱- کدام گزینه، مضمون غزلواره های شکسپیر نیست؟		۰/۲۵
الف) ستایش جوانی ب) عشق ج) مسائل اجتماعی د) مسائل اخلاقی		۰/۲۵
۲- نقدی که به بررسی آرایه ها و زیبایی های ادبی آثار می پردازد، چه نام دارد؟		۰/۲۵
۳- موضوع اصلی کتاب تاریخ بیهقی چیست؟		۰/۲۵
۴- لحن داستان «کباب غاز» و زاویه دید داستان «گل دسته ها و فلک» چگونه است؟		۰/۵
۵- بارزترین آرایه ی بیت زیر چیست؟		۰/۲۵
ز سم ستوران در آن پهن دشت زمین شش شد و آسمان گشت هشت		۰/۲۵
۶- به گونه ای از ادبیات که با زبانی نرم و لطیف، به بیان احساسات شخصی انسان می پردازد، ادبیات می گویند.		۰/۲۵
۷- تنها اثر مشهور عطار نیشابوری را نام ببرید.		۰/۲۵
۸- کدام آرایه ی ادبی در بیت زیر مشهود نیست؟		۰/۵
« تویی بهانه ی آن ابرها که می گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی »		۰/۵
الف) حسن تعلیل ب) تشخیص ج) مراعات نظیر د) جناس		۰/۵
۹- آثار زیر از چه کسانی است؟		۰/۵
الف) عزاداران بیل ب) آواز گلستگ		۰/۵
ث) درک مطلب (۴ نمره)		۵
۱- در عبارت « حفاً رسم تازه ای است که ملوک، مددکار ملک الموت باشند » منظور از « ملک الموت » چیست؟		۰/۵
۲- با توجه به عبارت « زمان که بخشنده بود، موهبت های خویش را تباه می سازد. » منظور از « موهبت ها » چیست؟		۰/۵
۳- مفهوم کلی عبارت: « صبح، دو مرغ رها / بی صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد. » چیست؟		۰/۵
۴- شاعر در عبارت زیر چه کسانی را در نظر دارد؟		۰/۵
« آنان که فاتوششان را بر پشت می برند، سایه هاشان پیش پایشان می افتد. »		۰/۵
۵- مخاطب خاقانی در بیت « این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان / کس را خبر مکن که کجا می فرستمت » چیست؟		۰/۵
۶- در مصراع « خاک چه دانست که او غمزه ی غمازه شود؟ » قسمت مشخص شده به چه معناست؟		۰/۵
۷- مصراع (گفتا: « ز که نالیم که از ماست که برماست ») چه مفهومی را در بر دارد؟		۰/۵
۸- در بیت « جان از سکوت سرد شب، دلگیر می شد / دل در رکاب آرزوها پیر می شد »		۰/۲۵
الف) « شب » نماد چیست؟		۰/۲۵
ب) مصراع دوم در بردارنده ی چه مفهومی است؟		۰/۲۵
ج) حفظ شعر (۲ نمره)		۶
۱- چه مبارک بود و چه فرخنده شبی		۰/۵
۲- خیمه ی انس مزین بر در این رباط		۰/۵
۳- کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران		۰/۵
۴- ما سیه گلیمان را جز بلا نمی شاید		۰/۵
جمع نمره		۲۰
«موفق باشید»		